

Théodore (Théo) LEFÈVRE

Né le 17 janvier 1914 à Gand, Théo Lefèvre est le fils d'un avocat gantois, d'orientation démocrate-chrétienne. Son intérêt pour la vie politique se manifeste dès ses études de droit à l'Université de Gand. Il y fonde la *Katholieke Vlaamsche Studentenvereniging* (Association des étudiants catholiques flamands), estimant les questions sociales et flamandes insuffisamment défendues. Avocat près la Cour d'appel de Gand à partir de 1937, il devient également professeur de droit civil à l'école pour assistantes sociales de Gand.

Durant l'occupation, il participe au périodique *Vrij* – pendant flamand de *La Libre Belgique* clandestine – en tant que rédacteur. Il intègre également les rangs du Mouvement national belge (MNB) comme agent de liaison. Le MNB était l'un des principaux réseaux de résistance durant le conflit. Il fut actif dans la presse clandestine, le sabotage, le renseignement et l'évasion de pilotes alliés.

Durant la guerre, il épouse également la vision de Tony Herbert, homme politique flamand, séparatiste dans son jeune temps, qui tend à préparer l'après-guerre et l'avenir du parti catholique. Ces "groupes Herbert" défendent une revalorisation de l'idée et des valeurs de l'État, à commencer par le renforcement des pouvoirs royaux.

Théo Lefèvre durant l'une des grandes manifestations de la "seconde guerre scolaire" (1950-1959) à Bruxelles.
Théo Lefèvre tijdens een van grote betogingen van de tweede schoolstrijd' (1950-1959) in Brussel.

Théo Lefèvre, soldat, et sa mère.
Théo Lefèvre, soldaat, en zijn moeder.

En 1945, il entame sa carrière politique comme secrétaire fondateur du PSC-CVP en Flandre orientale. Le parti réunit un certain nombre d'adhérents aux groupes Herbert. Théo Lefèvre est élu député pour l'arrondissement de Gand-Eeklo en 1946 et le reste jusqu'en 1971, quand il devient sénateur. Il accède à la présidence de son parti, le PSC-CVP, dès 1950, poste qu'il occupera jusqu'en 1961. En tant que chef de l'opposition, Théo Lefèvre mène une lutte acharnée contre la politique scolaire du gouvernement Van Acker (1954-1958) et en 1958, il est l'un des artisans du Pacte scolaire.

En 1961, il forme le gouvernement Lefèvre-Spaak et accède au poste de Premier Ministre. Durant son mandat, de nouvelles lois sont votées concernant notamment la révision de la procédure parlementaire, l'expansion universitaire ou l'assurance maladie-invalidité. Profondément attaché à l'unité de la Belgique, il se fait un devoir de concilier les divergences communautaires par la mise en œuvre de lois linguistiques, dans le domaine de l'administration et de l'enseignement. Ces mesures aboutissent à la fixation de la frontière linguistique (1962), à la définition d'un statut bilingue pour Bruxelles et l'octroi de "facilités" pour les francophones de six communes de la périphérie bruxelloise (Crainhem, Wezembeek-Oppem, Wemmel, Linkebeek, Drogenbos, Rhode-Saint-Genèse). Enfin, il entame une troisième révision de la Constitution.

Il participe encore à plusieurs gouvernements en tant que ministre puis secrétaire d'État (1968-1972). Il est également membre du conseil d'administration puis président de l'Université catholique de Louvain (1971-1973).

Au niveau supranational, Théo Lefèvre s'intéresse dès 1950 à l'Europe naissante. Membre de la Haute Autorité de la Communauté européenne du Charbon et de l'Acier (CECA) de 1952 à 1958, ainsi que membre de l'Assemblée consultative du Conseil de l'Europe, il occupa également la présidence de l'Union internationale des chrétiens-démocrates.

Théo Lefèvre est décédé le 18 septembre 1973 à Woluwe-Saint-Lambert, sa commune d'adoption depuis 1965. Il était décoré de la Médaille commémorative de la guerre 1940-1945 et de la Médaille de la Résistance.

Paul-Henri Spaak et Théo Lefèvre, lors de la parution des mémoires de Spaak «Combats inachevés» (Fayard).
Paul-Henri Spaak en Théo Lefèvre, bij de publicatie van Spaaks memoires «Combats inachevés» (Fayard).

Théo Lefèvre, son épouse et leurs trois enfants.
Théo Lefèvre, zijn echtgenote en hun drie kinderen.

Théo Lefèvre avec le sculpteur Oscar Jespers dans son atelier de Woluwe-Saint-Lambert. Au premier plan, le buste du ministre réalisé par l'artiste pour la galerie des bustes des Premiers Ministres au Parlement.

Théo Lefèvre met de beeldhouwer Oscar Jespers in zijn atelier te Sint-Lambrechts-Woluwe. Op de voorgrond, het borstbeeld van de minister generaliseerd door de artiste voor de galerij van de borstbeelden van Eerste Ministers in het Parlement.

Théo Lefèvre werd op 17 januari 1914 geboren te Gent als zoon van een Gentse christendemocratische advocaat. Zijn interesse in de politiek begon tijdens zijn rechtenstudie aan de Universiteit Gent. Daar richtte hij de Katholieke Vlaamsche Studentenvereniging op, omdat hij vond dat sociale en Vlaamse kwesties onvoldoende werden verdedigd. Hij werd in 1937 advocaat bij het Hof van Beroep van Gent alsook professor burgerlijk recht aan de Gentse hogeschool voor maatschappelijk werk.

Tijdens de bezetting werkte hij als redacteur voor het tijdschrift *Vrij* – de Vlaamse tegenhanger van het clandestiene tijdschrift *La Libre Belgique*. Hij trad ook toe tot de Belgische Nationale Beweging (BNB) als verbindingsofficier. De BNB was een van de belangrijkste verzetsnetwerken tijdens de oorlog. Zij was actief in de clandestiene pers, deed aan sabotage, verzamelde inlichtingen en hielp geallieerde piloten ontsnappen.

Tijdens de oorlog deelde hij ook de visie van Tony Herbert, een Vlaams politicus en een separatist in zijn jeugd, die de naoorlogse periode en de toekomst van de katholieke partij beoogt voor te bereiden. Deze "Herbert-groepen" pleitten voor een herwaardering van het idee en de waarden van de staat, te beginnen met de versterking van de koninklijke macht.

In 1945 begint hij aan zijn politieke carrière als medeoprichter van de CVP-PSC in Oost-Vlaanderen. De partij verzamelde een aantal aanhangers van de Herbert-groepen. Théo Lefèvre werd in 1946 verkozen tot parlementslid voor het arrondissement Gent-Eeklo en hij bleef deze functie uitoefenen tot 1971, waarna hij senator werd. Hij werd voorzitter van zijn partij, de CVP-PSC, in 1950. Die functie bekleedde hij tot 1961. Als oppositieleider streefde Théo Lefèvre hard tegen het schoolbeleid van de regering-Van Acker (1954-1958) en in 1958 was hij een van de architecten van het Schoolpact.

In 1961 vormde hij de regering Lefèvre-Spaak en werd hij Eerste Minister. Tijdens zijn mandaat werden nieuwe wetten aangenomen betreffende onder meer de herziening van de parlementaire procedure, de uitbreiding van de universiteit en de ziekte- en arbeidsongeschikheidsverzekering. Hij was diep gehecht aan de eenheid van België en maakte het tot zijn plicht de gemeenschapsverschillen te verzoenen door taalwetten in te voeren op het gebied van bestuurszaken en onderwijs. Deze maatregelen leidden tot de vaststelling van de taalgrens (1962), de bepaling van een tweetalig statuut voor Brussel, en de toeëneming van "faciliteiten" aan de Franstalige inwoners van zes gemeenten aan de rand van Brussel (Kraainem, Wezembeek-Oppem, Wemmel, Linkebeek, Drogenbos, Sint-Genesius-Rode). Tot slot begon hij aan een derde herziening van de Grondwet.

Hij maakte deel uit van verschillende andere regeringen als minister en vervolgens als staatssecretaris (1968-1972). Hij was ook lid van de raad van beheer en vervolgens voorzitter van de Katholieke Universiteit Leuven (1971-1973). Op supranationaal vlak interesseert Théo Lefèvre zich al sinds 1950 voor het

opkomende Europa. Hij was lid van de Hoge Autoriteit van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) van 1952 tot 1958, alsook lid van de Raadgevende Vergadering van de Raad van Europa. Daarnaast was hij ook voorzitter van de internationale unie van christendemocraten.

En compagnie du Général de Gaulle lors de la Conférence des Chefs d'État membres de la CEE à Bonn (Allemagne), le 18 juillet 1961. Autour d'eux, les Chefs de Gouvernement et ministres des Affaires étrangères allemands (le Chancelier fédéral Konrad Adenauer à l'extrême droite), français, italiens, luxembourgeois, néerlandais et belge (Paul-Henri Spaak, ministre belge des affaires étrangères et ancien Premier Ministre, à l'extrême gauche).

Théo Lefèvre overleed op 18 september 1973 in Sint-Lambrechts-Woluwe, de gemeente waar hij sinds 1965 verblijft. Hij werd gedecoreerd met de Herinneringsmedaille van de oorlog 1940-1945 en de Medaille van het Verzet.

Met Général de Gaulle op de Conférence des Chefs d'État membres de la CEE à Bonn (Allemagne), le 18 juillet 1961. Daaromheen de regeringsleiders en ministers van Buitenlandse Zaken van Duitsland (uiteindelijk bondskanselier Konrad Adenauer), Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland en België (uiteindelijk links Paul-Henri Spaak, Belgisch minister van Buitenlandse Zaken en oud-premier).

